

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

ÞPOS BENDRIJŪ TEISINGUMO TEISMAS
İRÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Mediji in informacije

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 58/06

13. julij 2006

Sodba Sodišča v združenih zadevah od C-295/04 do C-298/04

Vincenzo Manfredi in drugi / Loyd Adriatico Assicurazioni SpA in drugi

OMEJEVALNI SPORAZUM, KI KRŠI NACIONALNO PRAVO KONKURENCE, LAHKO ISTOČASNO KRŠI PRAVO SKUPNOSTI

Vsakdo se lahko v skladu s predpisi držav članic sklicuje na pravo Skupnosti pri odškodninskem zahtevku za utrpljeno škodo.

Italijanski nacionalni organ za konkurenco in trg je julija 2000 ugotovil, da so zavarovalne družbe Lloyd Adriatico Assicurazioni SpA, Fondiaria Sai SpA in Assitalia SpA sprejele nezakonit sporazum o izmenjavi informacij v sektorju zavarovalništva. Ta sporazum jim je omogočil zvišanje premij za obvezno civilno odgovornost za škodo, povzročeno z motornimi vozili, plovili in mopedi, ki ga ne opravičujejo tržni pogoji.

G. Manfredi in drugi so pri Giudice di pace di Bitonto (Italija) vložili odškodninsko tožbo z zahtevo, da zavarovalnim družbam naloži vračilo zvišanega zneska premij, ki so jih morali plačati na podlagi omejevalnega sporazuma, ki je bil razglašen za protipravnega.

Italijansko sodišče je Sodišču predložilo več vprašanj za predhodno odločanje v zvezi s konkurenčnim pravom Skupnosti (člen 81 ES), da bi dobilo pojasnilo, ali ta sporazum krši ne le italijansko pravo o varstvu konkurence, temveč tudi Pogodbo ES, če so bile pri očitnem sporazumu udeležene tudi zavarovalne družbe iz drugih držav članic, ki so ravno tako izvrševale svoje dejavnosti v Italiji; ali lahko tretji zahtevajo odškodnino za škodo, ki jim je nastala zaradi prepovedanega omejevalnega sporazuma; ali so nacionalni predpisi, kot so slednji v zadevi v glavni stvari, glede določitve pristojnih sodišč, zastaralnih rokov za odškodninske tožbe, kot tudi višine odškodnine, v nasprotju s členom 81 ES.

Sodišče ugotavlja, da **omejevalni sporazum, kot je zadevni, lahko krši tudi¹ Pogodbo ES**, če glede na značilnosti nacionalnega trga obstaja zadostna stopnja gotovosti, da bi ta

¹ Sodišče ugotavlja, da omejevalni sporazum, kot je ta, ki krši nacionalno konkurenčno pravo, lahko krši tudi Pogodbo ES.

omejevalni sporazum lahko vplival na sklenitev takih zavarovanj v zadevni državi članici, s strani gospodarskih subjektov iz drugih držav članic, ta vpliv pa ni nepomemben.

Nadalje, Sodišče opozarja, da člen 81 ES ustvarja neposredne učinke v odnosih med posamezniki. Zato se **vsakdo lahko sklicuje na to določbo za uveljavljanje ničnosti omejevalnega sporazuma** ali ravnanja, prepovedanega s členom 81 ES, in **zahteva odškodnino za utrpljeno škodo**, če med slednjo in omejevalnim sporazumom ali ravnanjem, prepovedanim s tem členom, obstaja vzročna zveza.

Nazadnje je Sodišče ugotovilo, da morajo države članice, če ni pravil Skupnosti na tem področju:

- **določiti pristojna sodišča in natančna postopkovna pravila v zvezi s tožbami**, namenjenimi varstvu pravic, ki jih imajo posamezniki neposredno na podlagi prava Skupnosti, pri čemer ta pravila niso manj ugodna od tistih v zvezi s primerljivimi tožbami na podlagi nacionalnega prava (**načelo enakovrednosti**) in da praktično ne omogočijo ali pretirano otežijo izvrševanje pravic, ki jih daje pravni red Skupnosti (**načelo učinkovitosti**);

- določiti **zastaralni rok** za uveljavljanje odškodninskega zahtevka za škodo, nastalo zaradi omejevalnega sporazuma ali ravnanja, prepovedanega s členom 81 ES, in določiti merila, na podlagi katerih je mogoče določiti **obseg odškodnine**, pri čemer je treba upoštevati načela enakovrednosti in učinkovitosti.

Nacionalno sodišče mora preveriti, ali nacionalni predpis, na podlagi katerega začne teči zastaralni rok za uveljavljanje odškodninskega zahtevka od dneva, ko je bil prepovedan omejevalni sporazum ali ravnanje izvedeno, zlasti, če predvideva kratek zastaralni rok in tega roka ni mogoče prekiniti, praktično onemogoča ali pretirano oteži izvrševanje pravice do odškodninskega zahtevka.

Glede obsega odškodnine Sodišče natančno določa, da se **posebno odškodnino**, kot je odškodnina z značajem sankcije ali kaznovalna odškodnina, lahko naloži, če jo je mogoče naložiti v okviru tožb na podlagi nacionalnega prava, primerljivih s tožbami na podlagi konkurenčnega prava Skupnosti, tudi v okviru slednjih. Po drugi strani morajo imeti osebe, ki so utrpeli škodo, pravico zahtevati odškodnino, ne le za **nastalo škodo**, temveč tudi za **izgubljeni dobiček** in plačilo **obresti**.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

Razpoložljive jezikovne različice: FR, CS, DE, EN, ES, HU, IT, NL, PL, SK, SL,

Celotno besedilo sodbe je na voljo tudi na spletni strani Sodišča.

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SL&Submit=rechercher&numaff=C-295/04>

Običajno je na voljo po 12. uri po srednjeevropskem času na dan razglasitve.

Za podrobnejše informacije se obrnite na g. Ireneusza Kolowco

Tél: (00352) 4303 2878 Fax: (00352) 4303 2053